

[From.]

til fælles med det, forslaget her opererer med.

Ud fra alle disse betragtninger kan jeg konkludere derhen, at venstres endelige stillingtagen til tjenestetidens længde vil være afhængig af de oplysninger, vi kan modtage fra forsvarsministeriet, de militære sagkyndige og NATO.

Til det beredskabsmæssige hører også lokale forsvarsstyrker og hjemmeværn. Lokalforsvaret, som det er skitseret i forslaget, er faktisk en nydannelse, som jeg hilser med tilfredshed. Jeg ved, at de militære sagkyndige ikke er helt enige heri, men derfor kan det jo godt være rigtigt. Her er dog tale om hjemsendte soldater med en uddannelse bag sig, som kan være på pletten med times varsel; og kunne dette blive begyndelsen til noget i retning af det schweiziske system, skulle det glæde mig. Jeg sagde „begyndelsen“, og dermed mener jeg, at vi slet ikke kan drømme om de samme forhold i Danmark som i Schweiz; så skal der i hvert fald vist først ske en mentalitetsændring på dette område. Schweiz er faktisk en nation under våben, og landets historie viser, at dette kan man være, uden at nogen tør sige krigsmagere til det schweiziske folk. Jeg vil meget gerne drøfte dette.

Jeg er naturligvis også tilhænger af en rationalisering af det, man kan kalde forsvarets apparat. Det forekommer mig tungt, usmidigt og omstændeligt, og jeg kan kun ønske forsvarsministeren held og lykke i det spørgsmål. Jeg tror bare, at det bliver meget svært at løse, men håbet beskæmmer jo ingen. Jeg kunne have lyst til at føje til: mon der ikke også er andre institutioner, der kunne trænge til en lignende opmærksomhed? Jeg har lagt mærke til, at i offentligheden synes forsvaret at være et meget yndet objekt, når der skal tales om administrationskineseri. Det er uretfærdigt i den forstand, at i mange andre lignende institutioner er forholdene de samme, og dermed tænker jeg ikke alene på dem, der vedrører staten, men der er efterhånden også adskillige i vore store bykommuner. Forsvaret skal naturligvis ikke gå ram forbi i denne henseende, men det er uretfærdigt at hænge forsvaret ud som noget særligt.

Hjemmeværnets forhold er ikke med i dette lovforslag. Jeg ved ikke, om det

rettelig burde have været det, for hjemmeværnet er jo dog en betydelig del af vort forsvar, og hjemmeværnets beståen afhænger faktisk af, om det har rygdækning i felthæren. De mange proklamationer i så henseende vidner tilstrækkeligt om den betydning, man fra hjemmeværnets side tillægger den nye forsvarsordning, og venstre ønsker dette taget med i betragtning. Vel kan hjemmeværnet ikke sidestilles med felthærens styrker, men det har netop den moralske standard og vilje til forsvar, som jeg lægger så stor vægt på, og hjemmeværnets kamppatruljer er i hvert fald i en sådan form og træning, at de meget vel kan sidestilles med feltsoldaternes. Et spørgsmål er også, om man burde udstyre hjemmeværnet med tungere våben for dermed at forøge dets kampkraft.

Hjemmeværnet må have den plads i vort forsvar, som tilkommer det, og hjemmeværnet skal forstå, at folkettinget ser med velvilje og respekt på dets arbejde. Jeg vil gerne på venstres vegne give udtryk for dette og tilføje en tak til disse tusinder, der frivilligt stiller sig til rådighed for Danmarks forsvar.

Det er klart, at der vil opstå mange andre problemer i den drøftelse, der nu skal finde sted. Jeg har bestræbt mig på at omtale de mere principielle og dermed også givet udtryk for venstres stilling. Vi er villige til at medvirke til en ordning af alle de andre problemer i den rækkefølge, de måtte opstå.

Jeg synes, den højtærede forsvarsministers oplæg på mange måder er uklart og flydende. Der er en alvorlig mangel på oplysninger, og det hele virker meget uhåndgribeligt. Når jeg alligevel vil rette en tak til den højtærede forsvarsminister, er det naturligvis, fordi jeg forstår, at han har gjort, hvad der stod i hans magt, og fordi jeg forstår, at det må være endog meget svært at lave et sådant forslag med det radikale venstre som regeringspartner. Men min tak til forsvarsministeren er betinget af én eneste ting: at dette oplæg er til virkelig fri forhandling, og at man ikke på forhånd afviser tanker og ændringer fra oppositionen.

Jeg siger dette så alvorligt, som jeg kan, idet jeg henviser til alle de gentagne forsikringer, som oppositionen har fået i så